

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การวิเคราะห์การแข่งขันในอุตสาหกรรมยางธรรมชาติของประเทศไทยและของโลก
**Analysis of Competition in the Natural Rubber Industry
of Thailand and the World**

ปาริชาติ นนทสิงห์(Parichat Nontasing)* อัจฉรา โพธิ์ดี (Dr.Ajchara Pothidee Associate Professor) **

วิวัฒน์ ไม้แก่นสาร (Vivat Maikaensarn) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์การแข่งขันในอุตสาหกรรมยางธรรมชาติของประเทศไทยและของโลก (2) วิเคราะห์อนุกรมเวลาและพยากรณ์สถานการณ์ยางธรรมชาติของประเทศไทยและของโลก

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสารประกอบกับการรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมยาง การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเป็นการวิเคราะห์การแข่งขันในอุตสาหกรรมยางธรรมชาติของประเทศไทยและของโลกโดยใช้แบบจำลองพลังผลักดัน 5 ประการของ Michael E. Porter และการวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์อนุกรมเวลาโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายเดือนและรายปีระหว่างปี 2541 – 2554 และพยากรณ์ค่าในอนาคตระหว่างปี 2555-2559

ผลการวิจัยพบว่า (1) การแข่งขันภายในอุตสาหกรรมยางธรรมชาติระหว่างประเทศผู้ผลิตสำคัญคือ ไทย มาเลเซีย และ

อินโดนีเซีย ไทยยังคงได้เปรียบด้านการผลิตและการส่งออก อำนาจการต่อรองของผู้ซื้อค่อนข้างสูง โดยการส่งออกมีเงินเป็นตลาดหลัก รองลงมาคือญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา อำนาจการต่อรองของซัพพลายเออร์ซึ่งเป็นเกษตรกรสามารถต่อรองได้ระดับหนึ่ง การคุกคามของผู้เข้ามาใหม่ คือ ประเทศเวียดนามเป็นคู่แข่งที่การผลิตมีอัตราการเติบโตค่อนข้างสูงและอยู่ใกล้ผู้ซื้อรายใหญ่มากกว่าไทย การคุกคามจากสินค้าทดแทนคือยางสังเคราะห์พบว่ายังไม่สามารถทดแทนยางธรรมชาติได้โดยสมบูรณ์ (2) การวิเคราะห์อนุกรมเวลาพบว่า ความผันแปรตามแนวโน้มของราคายางแผ่นดิบชั้น 3 ที่เกษตรกรขายได้ ปริมาณการส่งออกยางแท่ง ปริมาณการส่งออกน้ำยางข้น ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของประเทศไทยและของโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่ปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 มีแนวโน้มลดลง ค่าดัชนีฤดูกาลของราคายางแผ่นดิบชั้น 3 ที่เกษตรกรขายได้ต่ำสุดในเดือนธันวาคมและสูงสุดในเดือนมิถุนายน ปริมาณการส่งออกยางแท่งต่ำสุดในเดือนเมษายนและสูงสุดในเดือนตุลาคม ปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 ต่ำสุดในเดือนพฤษภาคมและสูงสุดในเดือนธันวาคม ปริมาณการส่งออกน้ำยางข้นต่ำสุดในเดือนเมษายนและสูงสุดในเดือนสิงหาคม ค่าความผันแปรตามวัฏจักรมีลักษณะลดลงและเพิ่มขึ้นที่พอจะระบุได้ว่ามีความผันแปรตามวัฏจักรเกิดขึ้นในช่วงเวลานี้ ส่วนค่าความผันแปรจากเหตุการณ์ผิดปกติของสถานการณ์ยางธรรมชาติก็ปรากฏในบางปี การพยากรณ์ราคายางแผ่นดิบชั้น 3 ที่เกษตรกรขายได้ ปริมาณการส่งออกยางแท่งและน้ำยางข้น ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของประเทศไทยและของโลกระหว่างปี 2555-2559 ค่าพยากรณ์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่ปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 มีแนวโน้มลดลง

คำสำคัญ: การวิเคราะห์การแข่งขัน อุตสาหกรรมยางธรรมชาติ

* นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช parichat.n@doe.in.th

**รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ajchara.pot@stou.co.th

*** รองคณบดีบริหาร คณะนวัตกรรมการจัดการเกษตร สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ vivatmaikaensarn@yahoo.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of this study were 1) to analyze the competition in the natural rubber industry of Thailand and the world; and 2) to analyze time series data and forecast the situation of the natural rubber market in Thailand and the world.

This research was documentary research combined with collection of data from experts in the rubber industry. The data analysis comprised descriptive analysis, using the Five Forces Model of Michael E. Porter to analyze the competition in the natural rubber industry of Thailand and the world, and quantitative analysis using time series analysis by computer. The analyzed data were monthly and yearly data from 1998 to 2011. The forecast period was 2012 – 2016.

The results showed that (1) in the rivalry among the primary existing competitors (Thailand, Malaysia and Indonesia), Thailand had greater competitive advantage in production and export of natural rubber than the others. The bargaining powers of the major buyers: China, Japan, and the U.S., were rather high. The bargaining powers of suppliers: para rubber growers could bargain to a certain extent. The entry of a new competitor, Vietnam, would become a threat because of rather high production growth and a geographical location nearer the buyers than Thailand. As for the threat of substitutes, synthetic rubber could not perfectly substitute for natural rubber. (2) Time series analysis found that trends of growers' selling price of raw rubber sheet grade 3, export quantity of block rubber and latex, and overall natural rubber production of Thailand and the world were increasing, while export quantity of rib smoked sheet no. 3 was decreasing. The seasonal index of growers' selling price of raw rubber sheet grade 3 was lowest in December and highest in June. Exports of block rubber were lowest in April and highest in October. Exports of rib smoked sheet no. 3 were lowest in May and highest in December. Exports of latex were lowest in April and highest in August. Cyclical movements appeared during this period. Irregular movements were shown some years. The forecast during the years 2012-2016 indicated an upward trend of growers' selling price of raw rubber sheet grade 3, exports of block rubber and latex, and overall natural rubber production of Thailand and the world, but a downward trend for exports of rib smoked sheet no. 3.

Keywords: analysis of competition, natural rubber industry